

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no, www.frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Kontonr.: 7154.05.51671

**Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks, 2626 Lillehammer
Dovre kommune, 2662 Dovre**

Oslo, 09.09.2003

NATURRESTAURERING AV HJERKINN SKYTEFELT - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 4.8.2003 angående naturrestaurering for Hjerkinnskytefelt (fra fylkesmannen i Oppland) og visjons- og tilbakeføringsplan for Hjerkinnskytefelt (kommunedelplan for Lesja og Dovre kommuner).

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de 13 største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen nesten ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle tradisjonelle (ikke-motoriserte) friluftslivets vilkår i Norge.

Saken

Stortinget vedtok i mars 1999 at Hjerkinnskytefelt skulle nedlegges og inngå som en del av verneområdene på Dovrefjell. Nedleggingen av skytefeltet vil bli det største naturrestaureringsprosjektet som er gjennomført i Norge. Det er også unikt at det er hensynet til estetiske landskapsopplevelse og plante- og dyrelivet som har vært førende for valg av tilbakeføringsstandard.

For å kunne gjennomføre vern etter naturvernloven av skytefeltet foreslås det at de fleste forsvarsanleggene i skytefeltet blir fjernet. Dette omfatter blant annet fjerning av 90 km bilvei, planert målområde, skytebaner og bygninger. Disse tiltakene vil føre til blant annet følgende miljøforbedringer:

- Villmarkspregede områder (> 5 km fra større tekniske inngrep) vil øke med 196.000 dekar.
- Dovrefjell-Sunnalsfjella nasjonalpark vil øke med 155.000 dekar.
- Det opprettes et landskapsvernområde på 20.000 dekar.
- Friluftslivet får tilbakeført turområder, og skjemmende naturinngrep blir fjernet
- Forstyrrelsen av dyrelivet, spesielt for villreinen, myrhauk, trane og jaktfalk vil bli betydelig redusert.

Restaureringsarbeidet vil være ressurskrevende og strekke seg over en periode på 20-30 år. Gjennomføringen av vernet etter naturvernloven vil kunne gjennomføres etappevis ettersom restaureringen blir fullført i deler av området.

Høringsdokumenter

Det er to dokumenter som er på høring: (1) Naturrestaurering av Hjerkinnskytefelt – Vurdering av muligheter for framtidig vern etter naturvernloven og (2) Hjerkinnskytefelt – Kommunedelplan for Lesja og Dovre kommuner. Disse to dokumentene har i hovedsak samme mål og intensjoner, men likevel enkelte forskjeller. FRIFO vil ikke gå inn i disse forskjellene, men trekke fram de momentene vi mener er viktig i forbindelse med tilbakeføringen av dette området til sivile formål.

Begge høringsdokumentene har en målsetning om at skytefeltet i størst mulig grad tilbakeføres til naturlig tilstand, noe FRIFO er glad for og støtter fullt ut.

Inngrepsfrie naturområder

Den generelle samfunnsutviklingen fører til stadig press på naturen og inngrepsfrie naturområder i Norge har gått dramatisk ned i løpet av de siste hundre årene blant annet på grunn av vannkraftutbygginger og vegbygging. Nedlegging av skytefeltet på Hjerkinnskytefelt er derfor en unik mulighet til å øke arealet med inngrepsfrie områder. FRIFO mener derfor at denne muligheten må utnyttes fullt ut og at mest mulig av skytefeltet blir restaurert slik at det blir definert som inngrepsfritt område. Vi mener derfor at mest mulig av de tekniske inngrepene som veier, bygninger, planerte målområder, skytebaner m.m. bør fjernes.

Vern etter naturvernloven

Fjerning av inngrep og restaurering av området vil muliggjøre framtidig vern etter naturvernloven. FRIFO mener at mest mulig av dette området bør vernes etter naturvernloven, enten som nasjonalpark eller landskapsvernområde.

Villrein og annet dyreliv

Villreinen er en ansvarsart for Norge. Ulike naturinngrep i og rundt Dovrefjell har imidlertid fragmentert Europas eneste opprinnelige fjellrein i 6-7 delområder/enkeltbestander. Skytefeltet på Hjerkinnskytefelt inneholder viktige beiteressurser for villreinen og en nedlegging og restaurering av dette feltet vil gi betydelig miljøforbedring for villreinen i Snøhettaområdet. Villreinen rundt Snøhetta er en viktig kvalitet ved området og er en viktig opplevelseskvalitet for friluftslivet. FRIFO mener derfor at villreinen må få høy prioritet i den videre forvaltningen av området.

Restaureringen av skytefeltet vil også ha en positiv innvirkning på flere andre viktige arter i området, blant annet jaktfalk, myrhauk og trane.

Friluftsliv

Friluftslivet er en viktig del av den norske kulturarven og er samtidig et viktig bidrag til det helseforebyggende arbeidet. Dovrefjell har store naturkvaliteter og er et attraktivt område for friluftslivet, med Snøhetta som et naturlig trekkplaster. Det er derfor viktig at den framtidige forvaltningen av området tar hensyn til friluftslivet, samtidig som naturkvalitetene i området blir ivaretatt.

Gjenåpning av Snøheim

Den Norske Turistforening ønsker å overta og tilbakeføre Snøheim til sin funksjon som betjent turisthytte, slik den var før forsvaret anla skytefeltet i området. Med nærheten til Snøhetta ser FRIFO klare fordeler med en gjenåpning av Snøheim som betjent turistforeningshytte. Vi mener imidlertid at ønsket om å gjenåpne Snøheim må sees i sammenheng med målet/ønsket om å øke arealet med inngrepsfrie områder og hensynet til villreinen.

FRIFO mener at hensynet til villreininteressene i dette området bør prioriteres høyt ut fra det internasjonale ansvaret Norge har for denne arten, og det faktum at villreinen i dette området er blant de siste restene av den opprinnelige ville europeiske fjellreinen. FRIFO forutsetter at en

gjenåpning av Snøheim som turisthytte er betinget av at dette lar seg kombinere med hensynet til villreinen i området.

En eventuell gjenåpning av Snøheim som turisthytte må uansett ikke være til hinder for fjerning av veien inn til Snøheim. FRIFO forutsetter at driften av ei slik hytte må foregå uten vei.

Sti til Snøheim

Etablering av gangsti, eventuelt også som sykkelsti på den gamle veien inn til Snøheim vil kart være en fordel for friluftslivet. I dette området vil det uansett være en god del trafikk på grunn av Snøhetta. En godt anlagt tursti vil derfor være med på å kanalisere ferdselen i dette området, noe som sannsynligvis også vil være en fordel for villreinen i området. Dette bør likevel vurderes opp mot villreininteressene i området.

Næringsutvikling

FRIFO ser klart behovet for næringsutvikling i berørte kommuner. FRIFO er derfor positiv til at naturkvalitetene som verneområdene på Dovrefjell representerer blir brukt i den sammenheng. Dette forutsetter imidlertid at eventuelle utbygginger skjer utenfor verneområdene, og at aktivitetene innenfor ikke går på bekostning av verneinteressene i området.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent